

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เดี๋ยวมาเช้คกันใหม่ ว่าโรงทานนี้ถ้าใครจะจ้องต้องมาจ้องกับเรา ถ้าโรงทานนะ เป็นข้าว ๑๐ โรง ก๋วยเตี๋ย ๑๐ โรง น้ำ ๑๐ โรง จบ.. เพราะเรามากินเพื่อดำรงชีวิตเท่านั้นเอง ต่อไปโรงทานใครจะจ้องกับใครไม่ได้ แล้วปีนี้เป็นปีสุดท้าย โรงทานจะไม่มีการจ้อง ต่อไปนี้วัดเป็นผู้เลี้ยง ทุกอย่างจะเป็นที่เราหมด ใครจะมาแทรกอะไรไม่ได้แล้ว

เพราะไปเห็นอย่างนั้นแล้วมันเศร้าใจ เราไปเดินนะ เวลาพระเอาโรงทานกันมา พระก็อุ้ชู.. แยกกัน โครมคราม แบบว่ามันอีกทีก็อีกโครม จนมันเป็นเรื่องโลกๆ มันเป็นงานของโลกกันจนเกินไป แล้วเราก็ไปกัน แล้วไปสนุกครึกครื้นกัน ไปกินไปอยู่กัน อุ้ชู.. สนุกครึกครื้นมาก ไซ้เราก็เห็นใจอยู่ แต่ถ้ามันเป็นภาระแบกหามกันไปหมด

เวลาหลวงตาท่านปฏิบัติสมัยก่อนนะ แม้แต่เก้าอี้ในวัดท่านยังไม่ให้มีเลย ท่านบอกว่า มันเป็นการสะดวกแต่เรื่องของร่างกาย เห็นไหม เรื่องเก้าอี้ เรื่องต่างๆ ที่ใครเอาไปวางไว้ในทางจงกรมนะ ท่านบอกว่าคนภวานาคนี้ไม่เอาไหน คนภวานาคนี้ เริ่มภวานาคีเอาเก้าอี้มารองรับ จะนั่งตามสะดวกสบายแล้ว อำนวยความสะดวกสบายกับร่างกาย แต่หัวใจมันไม่เข้มแข็งไง หัวใจต้องเข้มแข็ง ฉะนั้นทำสิ่งใด พวกนี้ต้องไม่เอาเข้ามาใกล้เลย

ย้อนมาที่โรงทาน นี่สมัยก่อนมีอะไรก็วัดเลี้ยงทั้งนั้นแหละ สมัยที่เราอยู่บ้านตาดนะ โยมนี้กินอาหารกันบาตรทั้งนั้นแหละ พระบิณฑบาตมา พระฉันแล้ว พระเหลือแล้ว โยมก็ทานข้าวกันต่อไป แล้วพอมันมากเข้าๆ ก็เป็นโรงทานๆ โรงทานเดี๋ยวนี้อีกกลายเป็นโรงทานว่า ใครต้องเอาอาหารดิบอาหารดีมาอดกันอะไรกัน ต่อไปนี้ไม่มี เองไม่มีหน้าที่รับผิดชอบจอดโรงทานให้ใครอีกแล้ว โรงทานต้องมาขอเราคนเดียว

ถ้าเป็นอาหารหลัก เป็นข้าว จะข้าวอะไรก็ได้ เป็นก๋วยเตี๋ย ก๋วยเตี๋ยอะไรก็ได้ เป็นน้ำ น้ำอะไรก็ได้ เท่านั้นพอ เป็นขนมจีน เป็นอะไรก็ได้ เป็นอาหารหลัก แล้วอาหาร

ต่อไปที่จ้องๆ ใว้ นะ บอกยกเลิกหมด! ยกเลิกหมด ต่อไปนี้วัดเป็นคนเลี้ยง แล้วโรงงาน นะ เดี่ยวถ้ามันเป็นของหลัก เราจะอนุญาตเป็นเจ้าๆ ไป

ถ้าเป็นอาหารหลักนะ เป็นอาหารหลักคืออาหารที่เรากินเพื่อดำรงชีวิตนี้ได้ แต่ถ้า เป็นอย่างอื่นที่เอามาเพื่อสนุกครึกครื้นกัน เพื่อมาเล่นกัน แล้วพระก็เป็นจี๊เข้า ถึงเวลาแล้ว ก็ต้องกางเต็นท์ให้ ถึงเวลาแล้วต้องจัดโต๊ะให้ ถึงเวลากว่ามึงจะเข้ามานะเที่ยง เย็นรดยัง ไม่ได้ออกเลย เวลามาคา “ก็มาโรงงานนะ มาช่วยวัดนะ วัดต้องบริการนะ” คั้นหนึ่งแมงยังไม่ออกเลย

ยกเลิกหมด!! ยกเลิกหมดแล้ว ต่อไปนี้ไม่มี ทุกอย่างวัดเป็นคนเลี้ยง วัดเป็นคน จัดการ ใครที่จ้องใว้ยกเลิกหมด แล้วเดี๋ยวค่อยมาคุยกันใหม่ มาคุยกันใหม่

นี่ไง เพราะอะไร เพราะความเห็นของโลก โลกเป็นใหญ่ โลกเป็นใหญ่ใช่ไหม มา วัดผิดตรงไหน เอ้ออาหารมาเลี้ยงคนเป็นความดี มันผิดตรงไหน มันเป็นการดีงาม ทั้งนั้นแหละ แต่หลวงตาท่านพูดนะ “กิเลสมันบังเงา” เราทำดีขนาดไหน ความดีของเรา เห็นไหม กิเลสของเรา นี่เราทำดีแล้วไง แต่ดีของใครล่ะ

ถ้าดีของเด็กนี่นะ เด็กๆ เยอะมาก ใหม่ๆ เวลาเราให้เด็กจะไม่กล้าเอา พอเด็กมัน กล้าเอาแล้วนะ เดี่ยวคุณ “ยาคุลท์เอ็งกับยาคุลท์ข้า ของใครดีกว่ากัน” ได้ยาคุลท์แล้วมันดี ใจ มันเด่นเลยนะ มันพอใจ พอมันทำอะไรดี ตบมือให้มันมันดีใจแล้ว ความดีเด็กๆ ใจ

นี่ไง ทาน สีล ภาวนา เรื่องระดับของท่าน มันเป็นเรื่องของอันหนึ่ง เห็นใจนะ เรื่องของท่าน ถ้าไม่มีเรื่องของท่านเลยเราจะฝึกอย่างไร ดันไม้มันต้องมีเปลือก มีแก่น มี กระพี้ ไม่มีเปลือกให้ฝึกหัดเด็กใหม่เลย เด็กใหม่มันจะเข้าวัดได้อย่างไร เรื่องระดับของ ท่าน เราพาลูกหลานมาฝึกใช่ไหม ลูกหลานมาวัดมาวา ประเคนพระ ถวายของพระ ไม่ เกื้อไม่เงิน เห็นพระแล้ว “แม่ทำอย่างไร หนูเคยทำ หนูเคยถวายพระ หนูเคยไปวัด หนูทำ ได้” เห็นไหม เราฝึกเด็กได้ แต่มันเป็นความดีของเด็กๆ เรื่องระดับของท่าน

เรื่องระดับศีล ลูกศิษย์หลวงตา ถ้าเป็นลูกศิษย์ของหลวงตาจริงๆ นะ จะนั่งอยู่ ไกลๆ แล้วก็เงียบ เวลาหลวงตาท่านไปไหนท่านรำคาญมาก ท่านบอกว่า “ก็ลูกศิษย์ เห็น

หน้ากันก็รู้กัน” ไม่ใช่ลูกศิษย์แล้วพอหลวงตาเดินไปไหน วิ่งเข้ามาดักหน้าดักหลัง จะกราบหน้ากราบหลัง ท่านก็ล้มนะสิ

ลูกศิษย์นะ ถ้าเป็นลูกศิษย์หลวงตาจริงๆ เห็นหลวงตา สาธุ นั่งอยู่นุ่นยกมือไหว้ทีหนึ่ง โอ้อโฮ.. หลวงตาเห็นนะ นี่ลูกศิษย์เรา สงบเสงี่ยม นั่งอยู่เป็นที่เป็นที่ เป็นทาง ไม่ดักหน้าดักหลัง ไม่เฮฮาเหมือนตลาด ตลาดนะ งูกินหางใจ แม่งูเอ๊ย วิ่งกันเป็นพรวน อันนี้ก็เป็นพรวน ดักหน้าดักหลัง คนเฒ่าคนแก่มันจะไปได้อย่างไร เห็นไหม ศิลมันไม่ปกติ

ถ้าศิลปปกติ เรามีศิลปของเราปกติ.. ศิล สมาธิ มีสมาธิยิ่งดีใหญ่ นี่ความดีมันมีเยอะแยะไป เราไปวัดไปวา เห็นไหม วัดไหนที่มันมีศิลปธรรม คุณธรรม เข้าวัดนะครูบาอาจารย์ท่านรู้แน่ เข้าไปในวัดนี้รู้เลยว่าพระที่นี้เป็นอย่างไร แล้วเข้ามาในวัดนะ โอ้อโฮ.. ครึกครื้นนะ อึกทักคึกโครมนะ วัดนั้นใช้ไม่ได้ นี่เข้ามาวัดเรานะ ไครมาถาม

“ที่นี่มีพระเท่าไร”

“ในพรรษา ๒๒”

“ไม่เห็นพระชกองค์ ไม่เห็นพระชกองค์”

นี่วัด สงบเสงี่ยม อยู่ในเขตของใครของมัน แล้วไม่คลุกเคล้า ไม่คลุกคลีกัน ไม่คลุกคลีกัน มันก็รักษาจิตใจกัน เมื่อก่อนไปบ้านตาด เห็นไหม นี่มีอันหนึ่งหลวงตาเขียนไว้

“ดีใจ ก็ไม่เท่ากับตนดี ชั่วใจ ก็ไม่เท่ากับตนชั่ว”

ดีใจ ก็ไม่เท่ากับตนดี.. ดีใจเท่ากับเราดีไม่ได้ นี่เวลาเราอยู่ปกติของเรานะ ดีเราเห็นไหม เราทำสมาธิของเรา เราทำใจของเรา เราเอาใจของเราไว้ในอำนาจของเรา เราอยู่ที่ไหนเราอยู่ได้นะ อยู่โคนไม้ก็อยู่ได้ อยู่ที่ไหนก็สุขสบายไปหมดนะ

เราไม่ดี ไปอยู่ในห้องแอร์นะเย็นเฉียบเลย อู้ฮู.. เป็นแกร็ดน้ำแข็งเลยนะ หัวใจมันเต้นร้อนมาก เราไม่ดี ไปอยู่ในที่ติชขนาดไหนเราก็ไม่ดี ถ้าเราดีนะ อยู่ที่ไหนมันก็ดีจริงไหม

ชั่วใด ก็ไม่เท่ากับเราชั่ว.. ชั่วแล้วเราเก็บความชั่วไว้ขนาดไหนนะ มันก็ชั่วอยู่ในหัวใจเรานั้นละ นี่มันคือความชั่วของเรานั้นละ ใครจะชั่วเท่ากับความชั่วของเรา เห็นไหม

“ดีใด ก็ไม่เท่ากับเราดี ชั่วใด ก็ไม่เท่ากับเราชั่ว”

ฉะนั้นให้กลับมาดูที่เรา ถ้ากลับมาดูที่เรา ตรงนี้สำคัญ ทีนี้ถ้ามันปล่อยไป มันปล่อยไปเรื่อยๆ ไปแล้วสะท้อนใจมาก จะอะไรก็แล้วแต่ ไม่พินกลับมาที่เบงก้อย่างเดียว ทุกคนก็จะว่าหาเงินให้หลวงตา หาเงินให้หลวงตา สาธุจริงๆ ท่านก็บอกหาเงินให้หลวงตา แล้วท่านก็รู้ เวลาท่านพูด เห็นไหม ใครจะมาเสนอโครงการอะไร “จะทำอะไรก็ทำเถอะ ทำเพื่อความดีของเรา”

ท่านพูดด้วยนะ ถ้าใครเป็นคนคิดดี ใครเป็นคนริเริ่มที่ดี ท่านต้องการตรงนี้ ความคิดความริเริ่มของเราเป็นคนดี คนดีมันคืออยู่ที่หัวใจ มันริเริ่มทำสิ่งที่ดีๆ ถ้าเราบอกให้พ่อแม่สั่ง ให้ครูบาอาจารย์สั่งว่าต้องทำอย่างนี้ๆ นี่ก็อย่างนั้นมันดีอันดับรองลงมา ดีเพราะมีคนคอยดูแล แต่ดีของเรามันดีที่สุด ดีของเราเพราะเราคิดโครงการสิ่งใดเพื่อตอบสนองครูบาอาจารย์ของเรา

แต่! แต่อย่าให้ลูกศิษย์เราเดือดร้อนนะ คิดโครงการแล้วอย่ามาเบียดเบียนนะ เพราะลูกศิษย์ของหลวงตา ส่วนใหญ่แล้วนะลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์เรา สิ้นเดือนก็ถวายประจำเดือนกันอยู่แล้ว แล้วผู้ที่มีฐานะเขาก็โอนให้เป็นประจำเดือนอยู่แล้ว เราก็เห็นว่าคนนี่ลูกศิษย์หลวงตา คนนี้ลูกศิษย์หลวงตานะ คนนี้ลูกศิษย์ครูบาอาจารย์เรานะ ทำอะไรก็จะไปเสนอโครงการเขา เขาก็ถวายหลวงตาอยู่แล้ว

นี่พระเราไม่คิดกันตรงนี้ไง พอคิดโครงการอะไรก็จะว่าช่วยกันนะ ช่วยกันนะ พวกเราก็บอบข้ำกันมานะ เวลาท่านพูดนะ หลวงตาเวลาท่านเผด็จท่านพูดอย่างนี้ ท่านบอกว่านี่เวลาคนไปถวายท่านเยอะๆ นะ ถวายท่านบ่อยๆ ท่านบอกว่า “เงินทองมันหายากนะ มันไม่ใช่น้ำไม่ใช่ท่า ดักเอาที่ไหนก็ได้ เงินทองหายากแล้ว ให้มันก็ต้องรู้จักสมควรให้”

ที่พูดอยู่นี้ ที่เผด็จอยู่นี้ เวลาพูดอยู่นี้พูดถึงคนที่มันตระหนี่ถี่เหนียว พูดถึงคนที่มีแล้วมันไม่ให้ คนที่มีแล้วมันไม่ให้ คนที่มีแล้วเขาไม่ให้ เขาเสียผลประโยชน์เขา ไม่เสีย

ประโยชน์ที่ผู้พุดนะ ประโยชน์ของเขา เขาได้ของเขา เห็นไหม เราเสียดละสิ่งใดออกไป
เจตนาผู้ที่เสียดละออกไปนี้มันได้

“ดีใจ ไม่เท่ากับเราดี” เราเป็นคนเสียดละ เราเป็นคนทำดี นี่เราได้ดี แต่ครูบา
อาจารย์ท่านเสียดเพื่อเดือนคนนั้น แต่ถ้าคนไหนเป็นคนดีอยู่แล้ว พอครูบาอาจารย์พุด
มันก็สะเทือนใจก็อยากจะให้อีกๆ นะ เวลาคนให้บ่อยๆ ท่านจะพุดบ่อย เห็นไหม ท่าน
บอกว่า

“เงินทองไม่ใช่ น้ำไม่ใช่ ท่านะ มันหายาก ทำก็ต้องรู้สมควรแก่ทำด้วยว่าเรานี้มี
กำลังแค่ไหน ทำเท่านั้นก็พอ ที่พุดอยู่นี้พุดถึงคนที่มันไม่ทำ เพราะคนที่มันตระหนี่ดี
เหนียวมันเยอะ”

เวลาพุดท่านพุดถึงคนที่ไม่ทำใช่ไหม จิตใจของคนมีสูงมีต่ำใช่ไหม ใ้อต่ำๆ นะ
ไม่ใช่ที่เรา.. ไม่ใช่ที่เรา.. ว่าคนนั้น คนนั้นนะ ไม่ได้ว่าเรานะ ใ้อคนจิตใจที่มันละเอียดใช่
ไหม ใ้อ.. มันสะเทือนใจ เวลาครูบาอาจารย์ท่านพุดนะ มันก็พยายามจะหามาให้ไง ท่าน
ก็บอกว่า พอ พอ เห็นไหม คนมันไม่เท่ากัน

นี่ก็เหมือนกัน ความคิดนี้มันมีมากมายมหาศาล ฉะนั้นสิ่งที่เราปล่อยอย่างนี้ ถ้ามัน
ปล่อยไปนะ.. นี่เด็กมาพุดใจ “ก็มาวัด เห็นไหม อุตส่าห์มาตั้งไกลนะ ใ้อโฮ.. พระเอ็ดได้
อย่างไร ใ้อ.. มาทำความดีนะ” ใ้อ ความดีนะมันก็ดีของเขา แต่ถ้าอย่างที่ว่าดีโดยทาน ดี
โดยศีล ดีโดยสมาธิ โดยภาวนา ภาวนานะนี่ นี่เพราะอะไร เพราะจิตมันนิ่ง

เมื่อวานไปนั่งกุฏิฉันเขาถามปัญหาเยอะมาก แล้วสุดท้ายนะเขาบอกว่าหลวงพ่อนี้
นี่ เห็นนั่งแล้วไม่ลุกไปไหนเลย พอเรานั่งปั๊บนะ เราก็อยู่นั้นเลยนะ เขาบอกว่าหลวงพ่อนิ่ง
เห็นไหม เพราะเขาเป็นนายทหาร ที่กุฏิที่ไปอยู่นั้นละ พระที่เฝ้ากุฏิฉันเป็นนายทหาร เขา
บอกได้ยนิทศศัพท์มาพอสมควรแล้วละ แล้วเมื่อวานเขาถามปัญหาภาวนา เขาบอกว่า
พุทโธ พุทโธ แล้วเข้าไม่ได้ไง

เราก็เปรียบนะบอกว่า เรานี่นะจุง โคงจุงวู้ แล้วจะเอาเข้าคอกนี้ยากไหม โคงตัวนั้น
มันเป็นโคที่มันคึกคะนอง เราจะเอาเข้าคอกมันแสนยาก พุทโธ พุทโธ พุทโธ จะเอาใจ

เข้าคอก เอาใจเข้าสู่ความสงบ มันดิ้นรน มันแสนยาก มันไม่ใช่ของง่ายหรอก แต่เราต้องตั้งใจ ต้องทำ อธิบายให้เขาฟัง พอฟังเสร็จเขาบอก เออ.. หลวงพ่อนี่นี่

เขาคูกันตรงนี้ เขาว่านี่ไง ถ้านิ่งแสดงว่าใจมันมีหลักมีเกณฑ์ ถ้าใจมันไม่นิ่งนี่เราไม่นิ่ง เวลากริยาเราเป็นอย่างนี้ แต่เวลานั่งที่ไหนแล้วนั่งเลย ไม่ลุกหรอก เขาบอกว่า หลวงพ่อนี่นี่ ไม่ไปไหนเลย แต่สุดท้ายเราก็ลุกออกมา

นี่พูดถึง เห็นไหม นี่ให้เป็นอย่างนี้ มันมีเหตุ ฉะนั้นเป็นหน้าที่ของเอ็ง ใครที่มันจดจงไว้แล้ว เดี่ยวมาคุยกัน ที่จะให้อยู่คืออาหาร ข้าว กว๊ายเดี่ยว ของหนักๆ ให้ แต่ของที่มันเป็นของเล็กๆ น้อยๆ นะ ถ้าเราบอกว่าเราเป็นคนไม่มี เราเป็นคนทุกข์คนยาก.. คนทุกข์คนยากนะ ประเพณีไทย ข้าวหม้อแกงหม้อ ง่ายที่สุดเลย เดี่ยวเราจะจัดโต๊ะกลางไว้ มีข้าวหม้อแกงหม้อมาถวายพระ พระก็ตักใส่บาตร ที่เหลือก็ทานอาหารกัน

ง่ายๆ ใจ อย่าไปเอาบุญเอาดีมาแล้วมันวุ่นมาก ถ้าใครบอกว่าเราเป็นคนจนนะ เราไม่มีตังค์นะ ข้าวหม้อแกงหม้อใจ ก็ข้าวหม้อเดี่ยว หุงข้าวอยู่ทุกวันก็ข้าวหม้อนั้นแหละ ข้าวหม้อแกงหม้อร่วมกัน แล้วอะไรที่มันเป็นภาระ เป็นความผูกพัน เป็นหน้าที่ เราจะตัดออกหมด

ฉะนั้นตอนนี้พวกโรงทานนี่ออกไป แล้วเดี๋ยวต่อไปบอกเลย เอ็งต้องบอกเลยต่อไปเอ็งไม่มีหน้าที่รับโรงทานใครอีกแล้ว โรงทานอยู่ที่เรา ทุกอย่างอยู่ที่เรา ต่อไปนี้วัดเป็นผู้ดูแล วัดเป็นผู้เลี้ยง แล้วจะจัดระเบียบใหม่หมดนะ ตึกเสร็จขึ้นมาแล้วจะจัดระเบียบใหม่หมด จะจัดระเบียบให้มันดีขึ้น แล้วพอจัดระเบียบ เห็นไหม จัดระเบียบขึ้นมาเพื่อพวกเรา เพื่อความเรียบง่าย เพื่อความดงาม เพื่อความอยู่สุขสบาย

ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกข้อเลย เวลาบัญญัติธรรมวินัย บัญญัติมาเพื่อข่มขี้พวกที่มันว่ายากสอนยาก เพื่อความอยู่สุขสบายของภิกษุที่มีศีล เพื่อประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ที่ยังไม่ศรัทธาได้ศรัทธา ผู้ใดศรัทธาแล้วให้ศรัทธามากยิ่งขึ้นไป ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจะได้เข้าถึงธรรม

ธรรมวินัย พระพุทธเจ้าบัญญัติทุกข้อเลย ในพระไตรปิฎกพูดไว้อย่างนี้ ข่มขี้ให้พวกหน้าด้าน ให้อำนาจเงิน ให้อำนาจนี้ต้องข่มขี้มัน ต้องชื่นชมดงามกับผู้มีศีลมีธรรม

ที่เขาอยู่ยิ่ง อยู่สุขสบายของเขา เพื่อให้เขาอยู่ได้สุขสบาย ธรรมวินัยเพื่อเหตุนี้ เห็นใหม่
แล้วก็ผู้ที่ไม่ศรัทธา พอเข้ามาในวัดแล้ว วัดนี้มีความคลุกเคล้า วัดมีแต่เรื่องธุรกิจ ให้เข้า
มาแล้ว เออ.. ค่อยยังชั่วหน่อย

นี่เราจัดระบบของเราใหม่เนาะ   ฉะนั้นเวลาทำอะไรขึ้นไปแล้วมันจะมี
กระทบกระเทือน กระทบกระเทือนหมายถึงว่า กระทบกระเทือนความผูกพันของเรา เคย
มี เคยได้ มันจะหลุดมือไปนะ แล้วเราจะจัดใหม่ แต่จะให้ช่วยกันดูแล เพราะเราเป็นลูก
ศิษย์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกัน   องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ศาสนาไว้ที่ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

ธรรมและวินัย เห็นใหม่ เราเป็นเจ้าของศาสนา เราช่วยกัน นี่ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก
อุบาสิกา เป็นเจ้าของศาสนาด้วยกัน แล้วมีผิด ถูก หยาบ ละเอียด เราคุยกันเพื่อความ
สมาน เพื่อความดีงามของศาสนานะ แล้วพวกเราจะอยู่เย็นเป็นสุขเนาะ เอวัง